

Werkwijze signalen Vertrouwenscontactpersoon vereniging (VCP-V)

1. Kader en verantwoordelijkheden

De Vertrouwenscontactpersoon (VCP-V) is binnen de vereniging het eerste aanspreekpunt voor een ieder die opmerkingen, vragen of signalen heeft m.b.t. tot seksuele intimidatie (SI) of ander grensoverschrijdend gedrag (agressie en geweld, pesten en uitsluiting, discriminatie, en andere vormen van intimidatie) of over een concreet incident een gesprek of melding wil doen bij de vereniging. Deze rol is aanspreekbaar voor sporters, ouders van sporters, coaches en trainers, toeschouwers, kaderleden, wijkagent, vrijwilligers en bestuur etc. De VCP is niet een formeel meldpunt in de sport, de melder formaliseert zelf bij het bestuur van de vereniging of de sportbond of het Centrum Veilige Sport Nederland (CVSN).

Het is aan te bevelen om binnen het bestuur een portefeuillehouder Sociaal Veilige Sportvereniging aan te stellen als aanspreekpunt voor de VCP en het borgen van een veilig sportklimaat. Het bestuur is verantwoordelijk voor de veiligheid van haar leden. De bestuurder heeft vanuit zijn rol vertrouwelijkheid in acht te nemen over de tot hem komende informatie. Vanuit de bestuurlijke rol is het niet gepast om tegelijkertijd de rol van Vertrouwenscontactpersoon te vervullen waar de eerste signalen vertrouwelijk binnen komen.

Gesprekken met de VCP zijn vertrouwelijk. Vanuit de rol van VCP mag er verwacht worden dat er vertrouwelijk en discreet met informatie wordt omgegaan. Dit betekent niet dat de gesprekken onder geheimhouding vallen zoals bij een formele vertrouwenspersoon of een arts.

De VCP zal in alle gevallen dat hij/zij op welke wijze dan ook kennis neemt van een incident m.b.t. grensoverschrijdend gedrag of misdrijf dit (eventueel op verzoek van diegene die gesproken is geanonimiseerd) met het bestuur bespreken en in ieder geval via verslaglegging voorleggen. Alléén wanneer het bestuur niet zonder nadere informatie kan handelen, zal het de VCP om de eventueel geanonimiseerde informatie gevraagd worden.

In onderstaande handelwijze wordt stapsgewijs de rol van de VCP beschreven.

2. Handelwijze

2.1. Zelf signaleren

Bij vermoedens van grensoverschrijdend gedrag, anonieme signalen, eigen waarnemingen, of geruchten daarover, licht de VCP zelf proactief het bestuur in. Besluit het bestuur daarop tot verdere stappen, zoals nader onderzoek, dan wordt de VCP daar niet mee belast. Ook wordt de VCP niet belast met inhoudelijke taken bij een eventueel tuchtrechtelijk traject, ook al komen de signalen van hem/haar. De VCP kan wel door aanklagers van bonden of het ISR (Instituut Sport Rechtspraak) bevroegd worden over dat wat hij/zij ter oren is gekomen.

2.2 Incident of signalen gesprek

2.2.1 Eerste opvang: verhaal en emoties

Iedereen kan een beroep doen op de VCP voor vragen en vermoedens met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag. De VCP is hiervoor naast de verantwoordelijk bestuurder het

aanspreekpunt binnen de vereniging. Het bestuur is verantwoordelijk voor de juiste oplossing van een incident.

De betrokkene moet in de eerste plaats in vertrouwen een verhaal kwijt kunnen en worden opgevangen in verband met emoties die daarbij kunnen spelen. De VCP vraagt niet om eventuele bewijslast of materialen aan te leveren om hiermee een eventueel politie onderzoek niet te verstoren. De VCP wijst er wel op dat het veiligstellen van bewijslast van belang is en laat zich door het CVSN informeren hoe dit het veiligste kan gebeuren.

De VCP informeert over de volgende kaders:

- elk incident wordt met het bestuur besproken omdat die de verantwoordelijkheid heeft om de implicaties voor de vereniging vast te stellen en daarnaar te handelen. Dit kan op verzoek geanonimiseerd gebeuren;
- er is geen sprake van vertrouwelijkheid of geheimhouding indien deze in strijd is met het strafrecht of een groter maatschappelijk belang. Of als het bestuur oordeelt dat de veiligheid van een of meerdere van haar leden in het geding is en/of wanneer er sprake is van een ernstig strafbaar feit;
- uitleg over bestuurlijke meldplicht rondom seksuele intimidatie en verschoning van de VCP

2.2.2 Overleg over vervolgstappen

Naar aanleiding van wat de VCP ter ore komt, wordt de betrokkene geïnformeerd over mogelijke vervolgstappen en over de (externe) instanties waartoe de betrokkene zich kan wenden voor de verschillende vervolgstappen. Gebruik hiervoor de infographic van het CVSN voor melders.

De betrokkene maakt hierin zélf een keuze of wordt doorverwezen naar instanties die bij die keuzebepaling kunnen helpen (CVSN, de eigen sportbond, Maatschappelijk werk, huisarts etc.). De betrokkene wordt geïnformeerd over het CVSN en sportbonden landelijk netwerk voor hulpverlening, en de lokale partijen.

2.2.3. Verslag aan bestuur

De VCP brengt het bestuur altijd op de hoogte van hetgeen een betrokkene heeft verteld op inhoud en/of proces niveau en beschrijft welke afspraken met betrekking tot de doorverwijzing zijn gemaakt. Dit gebeurt eventueel op verzoek geanonimiseerd, indien het bestuur dit noodzakelijk vindt kan gevraagd worden naar verwijzing van personen. Vanuit de AVG (wet gegevensbescherming) is een herleidbare beschrijving een persoonsgegeven nadrukkelijk reden om deze verslagen veilig en netjes te bewaren. De VCP draagt dan ook het verslag over aan het bestuur, voert geen schaduw administratie, waar afspraken zijn gemaakt over gegevens bewaren op een afgesloten plek met door het bestuur aangewezen toegang.

3. Opheffen vertrouwelijkheid

De VCP kan in de situatie komen dat men de vertrouwelijkheid moet doorberekenen. De VCP informeert de betrokkene over de gevolgen die dit heeft voor de stappen die de VCP gaat nemen. Het bestuur beoordeelt hoe vanuit de bestuurlijke verantwoordelijkheid moet worden gehandeld. Indien dit handelen vereist dat (een deel van) de vertrouwelijkheid moet worden opgeheven, zal betrokkene van het bestuur hierover uitleg krijgen en om zijn/haar toestemming worden gevraagd. Bij toestemming van de betrokkenen is de vertrouwelijkheid opgeheven.

Opheffen van vertrouwelijkheid stappen:

- de VCP en / of de bestuurder de heeft betrokkene uitgelegd waarom hij/zij deze stap moet nemen en om diens toestemming daarvoor is gevraagd;
- het is gebleken dat er geen andere weg is dan het opheffen van de vertrouwelijkheid om het voor het bestuur mogelijk te maken haar verantwoordelijkheid te nemen;
- naar het oordeel van het bestuur het niet-opheffen van de vertrouwelijkheid voor betrokkene en/of derden schade of gevaar zal opleveren en dit kan worden voorkomen
- er in gevallen van ernstige twijfel bij de VCP en/of bij het bestuur aan de juistheid van het opheffen van de vertrouwelijkheid, consultatie van zijn/haar collega op bondsniveau of CVSN heeft plaatsgevonden.

Opheffen van de vertrouwelijkheid gebeurt overigens met inachtneming van alle verplichtingen die het bestuur en VCP hebben voor de bescherming van de privacy van alle betrokken partijen. Met de betrokkene bespreekt de VCP en de bestuurder de mogelijke gevolgen van deze stap en verwijst de betrokkene naar relevante hulpverlening. Tevens wordt afgesproken hoe betrokkene op de hoogte wordt gehouden van het handelen van het bestuur.

Vertrouwelijkheid opheffen zonder toestemming betrokken kan voorkomen:

- als de betrokkene zelf in gevaar verkeerd en niet kan/durft te handelen voor de eigen veiligheid;
- vanwege het algemeen of maatschappelijk belang van een veilige sportomgeving dat het belang van het individu overstijgt;
- vanwege de Nederlandse wetgeving die in bepaalde gevallen de VCP en het bestuur verplicht de vertrouwelijkheid te doorbreken;
- vanwege Meldplicht seksuele intimidatie, matchfixing en doping voor bestuurders en begeleiders zoals belegt in het tuchtrecht.

In mei 2018 is de Meldplicht voor vermoedens van seksuele intimidatie en misbruik voor bestuurders en de meldverantwoordelijkheid leden aangenomen in het sport tuchtrecht in de Algemene Leden Vergadering van het NOC*NSF. Dit betekent dat leden van een vereniging opgeroepen worden van hun verantwoordelijkheid gebruik te maken en zich te melden bij hun bestuurder. Dit betekent dat bestuurders gemelde zaken en signalen over seksuele intimidatie en misbruik moeten melden bij hun bond of het CVSN.

De VCP valt zelf niet onder de meldplicht seksuele intimidatie, maar draagt wel een meldverantwoordelijkheid bij ernstige misstanden. De VCP kan ten aller tijde sparren over incidenten met het CVSN en de eigen sportbond.

In geval dat de vertrouwelijkheid moet worden opgeheven omdat er sprake is van een ernstig

**centrum veilige
sport nederland**

strafbaar feit waar aangifteplicht voor geldt, zoals bij verkrachting, dan stelt de VCP het bestuur daarvan in kennis en zal het bestuur deze verplichting tot aangifte moeten nakomen. Doet zij dat niet, dan berust deze verplichting in even grote mate bij de VCP. Deze kan echter geen aangifte doen namens de vereniging, maar doet dat dan als privé persoon.

0900 20 25 950 / www.centrumveiligensport.nl

September 2020

ⁱ Strafbare feiten zoals in het Wetboek van Strafrecht zijn vastgelegd.